

پرتوی از عجائب علی

برگردانی از اثر گرانسنگ الخرائج و الجرائح
پژوهشی در مجموعه شگفتی های بی نظیر امیر معجزه
حضرت اسدالله الغالب علی بن ابی طالب (علیه السلام)

فقیه محدث، مفسر بزرگ، علامه اندیشمند
قطب الدین سعید راوندی
درگذشته ۵۷۳ ق.

تحقیق: مؤسسه الإمام المهدی (علیه السلام)
ترجمه و نگارش: محمدحسین رحیمیان

پرتوی از اعجاز علوی علیه السلام

علامه قطب الدین سعید راوندی

تحقیق: مؤسسه الإمام المهدی علیه السلام

ترجمه و نگارش: محمد حسین رحیمیان

نشر روضة العباس علیه السلام

امور فتنی و رایانه‌ای: مؤسسه پژوهشی روضة العباس علیه السلام

چاپ یکم: بهار ۱۳۹۹ ش، چاپخانه گل وردی

شابک: ۶-۶۶-۶۴۳۱-۶۰۰-۹۷۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۹۰۰۰ تومان

مراکز پخش

- قم، خیابان صفائیه، شماره ۳۲، نبش فرعی ۱۱، پلاک ۱۱۴ - تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۳۹۵
قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، پلاک ۱۰۷، کتابفروشی موسوی - تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۳۱۳۶۸
قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۱۱، کتاب ما - تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۳۴۴۴۳
اصفهان، خیابان چهارباغ پایین، کتابسرای حکمت - تلفن: ۰۳۱-۳۲۲۴۰۶۰۸
مشهد، خ آخوند خراسانی، شماره ۲۰/۱، جنب مسجد الزهرا علیه السلام، کتابفروشی طالبیان - ۰۵۱۱-۸۵۵۵۹۴۷

سرشناسه: قطب راوندی، سعید بن هبة الله، - ۵۷۳ق.

عنوان قرارداد: الخرائج و الجرائح، فارسی، برگزیده

عنوان و نام پدیدآور: پرتوی از اعجاز علوی علیه السلام، برگردانی از اثر گرانسنگ الخرائج و الجرائح

پژوهشی در مجموعه شگفتی‌های بی نظیر امیر معجزه اسدالله الغائب علی بن ابی طالب علیه السلام

تالیف قطب الدین سعید راوندی: تحقیق مؤسسه الإمام المهدی علیه السلام: ترجمه و نگارش محمد حسین رحیمیان.

مشخصات نشر: قم: روضة العباس علیه السلام، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۲۹۶ ص.

شابک: ۶-۶۴۳۱۶۶-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۸۷ - ۲۹۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- معجزات

موضوع: چهارده معصوم -- معجزات

موضوع: Ali ibn Abi-talib, Imam I: ۶۰۰-۶۶۱ -- Miracles

Miracles* -- Fourteen Innocents of Shiite

شناسه افزوده: رحیمیان، محمد حسین، ۱۳۴۵ - مترجم

شناسه افزوده: مدرسه امام مهدی علیه السلام (قم). مؤسسه امام مهدی علیه السلام

رده بندی کنگره: BP۳۷

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۲۴۹۵۷

مرکز تخصصی ترجمه، نگارش، تحقیق

تدوین، ویرایش، احیا، چاپ و نشر میراث

مکتوب معارف قرآن و عترت علیهم السلام

roze_alabbas@yahoo.com

«حق چاپ محفوظ است»

اهدا

به پیشگاه

فاطمه زهرا علیها السلام

همتای علی مرتضی علیه السلام

و

آخرین یادگار آن‌ها علیهم السلام

که با ظهور شکوهمندش همگان،

زندگیِ اعجازی را در آن عصر طلایی

تجربه خواهند کرد...

و همهٔ کسانی که برای فرا رسیدن آن

دوران بی‌نظیر می‌کوشند ...

فهرست نگاشته‌ها

۱۳	 سرآغاز
۱۳	 معجزه در قرآن
۱۴	 معجزه در روایات
۱۶	 معجزه و شرایط آن
۱۷	 نمونه‌ای از اعجاز علوی علیه السلام در عصر نبوی صلی الله علیه و آله
۲۱	 اعجاز و نگرش عقلی و معنوی
۲۲	 معجزه و توان افزایی معنوی و معرفتی
۲۳	 دایرة المعارفی از معجزه‌ها و شگفتی‌ها
۲۴	 پرتوی از اعجاز علوی علیه السلام

بخش یکم

جلوه‌ای از معجزه‌ها و شگفتی‌های بی‌نظیر / ۲۷

۲۹	 تولد در کعبه
۳۱	 شما توان دریافت دانشِ دانشمند را ندارید!
۳۲	 پاسخ گستاخی عامدانه
۳۴	 طغیان رودخانه
۳۵	 از مرگ یکی از بستگانم اندوهناکم
۳۶	 از چه زمانی مارماهی از فرزندان اسرائیل شده است؟

- جوان! چه زیباست که قرآن بخوانی! ۳۸
- هشتاد شتر ضمانتی پیامبر ﷺ ۳۹
- تو وصی پیامبر خدا ﷺ هستی؟ ۴۰
- جنگ صفین و آشوب در سپاه امیر ۴۲
- بازخوانی گزارش های زمین ۴۵
- مردان اعراف چه کسانی هستند؟ ۴۵
- من تو را دوست دارم! ۴۷
- من شما اهل بیت پیامبر را دوست دارم! ۴۷
- به زودی از شما جدا خواهم شد! ۴۸
- فرود بلا تا سال هفتاد ۴۸
- اگر می دیدید آن چه را من می بینم ۴۸
- عبور از پیچ های بلا و دوران رفاه و آسایش ۴۹
- چرا دوران نعمت و رفاه فراتر سید؟ ۵۰
- شیطان در لباس چوپانی ۵۱
- دادستانی از ستمدیده ۵۴
- عرب برای من ستم روا داشت ۵۵
- دلبستگی به ستمگران ۵۶
- افشای بی موقع راز و تاوان آن ۵۷
- رازگشایی از رازهای پنهانی قاتل ۵۷
- مهرورزی به قاتل! ۶۰
- پذیرش بیعت قاتل ۶۰
- دانه بهشتی انار و مرد یهودی ۶۱

- ۶۲ بازخوانی گوشه‌ای از رازهای سرزمین کربلا
- ۶۳ فرزندی از حیدر کرّار و تاوان مخالفت با سفارش ویژه
- ۶۵ ستم‌پیشگان و آزار پیامبر رحمت
- ۶۶ پاسخی از مسیح اَمّت
- ۶۷ تو گنجی از گنج‌های خدا هستی
- ۶۹ فرمان‌روایی یهودگونه و مجوس سیرت بر شما
- ۷۰ تقسیم برابر بیت المال
- ۷۱ اعتراض طلحه و زبیر
- ۷۳ توطئه جنگ، نه سفر عمره
- ۷۴ صدای غیبی و دفاع از جانشینی مولا
- ۷۶ فرستاده‌ای از جنّیان
- ۷۹ گفت‌وگو با اصحاب کهف
- ۸۱ راز مسجدنوسازی که فرومی‌ریخت!
- ۸۳ نبود شفا و بهبودی در چیزهای حرام
- ۸۴ خزنه‌گوش به فرمان
- ۸۵ گفت‌وگو با شیر غرّان
- ۸۶ چیره بر جهان هستی
- ۸۶ رازگشایی از گنج‌ها و دارایی‌های پنهانی
- ۸۷ در محضر امیر عالم هستی
- ۸۸ پذیرش اسلام با راهنمایی شما
- ۹۰ چگونه به این مسأله پی بردی؟
- ۹۱ حفظ قرآن با اشاره دهان

- ۹۳ افشای راز درونی
- ۹۳ رازگشایی از یک راز پنهانی
- ۹۴ انکار نام واقعی پدر
- ۹۵ تو که با گوشه چشم غم عالم بیری!
- ۹۶ دودمانی ستمکار از نسل تو!
- ۹۸ شیر درنله با شعور
- ۹۹ تکذیب شایعه مرگ معاویه
- ۹۹ معاویه فرمان‌روای امت نشود، نمی‌میرد
- ۱۰۰ چرا با او می‌جنگید؟
- ۱۰۱ دفاع از قبر
- ۱۰۱ رازگشایی از فرمان‌روایی برده ثقفی
- ۱۰۲ مأموریت برای نبرد با سه گروه
- ۱۰۳ هدف شما بصره است، نه مراسم عمره
- ۱۰۳ توطئه جنگی
- ۱۰۴ ورود سپاه هزار نفری از کوفه
- ۱۰۴ اویس قرنی آخرین یاور
- ۱۰۶ قرآن بر فراز نیزه‌ها و هشدار از نیرنگ شامیان
- ۱۰۷ رازگشایی از محاسن رنگین از خون سر
- ۱۰۷ مراسم حج بدون مولا
- ۱۰۷ ملاقات با خدا با شکم گرسنه
- ۱۰۸ مرغابی‌های نوحه‌گر
- ۱۰۸ نفرینی که گیرا شد

- گزارشی از آینده ۱۰۹
- گرفتاران ستمگر سخت‌گیر پست... ۱۱۰
- رازگشایی از فرمانداری حجاج ثقفی ۱۱۱
- میثم و جایگاه ویژه او ۱۱۲
- پیکار با جنیان ۱۱۳
- نقشه آسیب ۱۱۳
- اعزام دلاور مرد اسلام ۱۱۴
- آغاز نبرد بی‌نظیر ۱۱۴
- بیابان تاریک و دود سیاه ۱۱۵
- گزارش پیروزی ۱۱۶
- نفرین بر جاسوس دروغگو ۱۲۰
- نفرین بر انس بن مالک، منکر غدیر ۱۲۱
- کوتاهی زید بن ارقم در گواهی بر غدیر ۱۲۳
- نفرین بر منکر فضایل مولا ۱۲۴
- داوری شگفت و رد اتهام از دختر پاکدامن ۱۲۵
- فرمان‌پذیری باد ۱۲۷
- پیامبر یا وصی پیامبر! ۱۲۷
- چشمه‌ای جوشان ۱۲۹
- اقرار از انس ۱۲۹
- انکار انس ۱۳۰
- نفرین مولا ۱۳۰
- آبی که بر زمین ریخته شد... ۱۳۱

- نبرد تن به تن و فتح پیروزمندانه دژ شکست ناپذیر ۱۳۳
- صد رأس شتر ویژه ضمانتی پیامبر از دل سنگ ۱۳۴
- جنگ جَمَل و فرود فرشتگان ۱۳۷
- ندای آسمانی در شب هجرت ۱۳۸
- لکّه‌ای سرخ در میان ذوالفقار ۱۴۰
- ابن ملجم و کیش شگفت او در برزخ ۱۴۲
- هرگز با حیدر مبارزه نکن! ۱۴۴
- درخت گلابی خشکیده‌ای که سرسبز شد ۱۴۷
- سزای جسارت عملی ۱۴۸
- با این توانایی شگفت! ۱۴۹
- معجزه‌ای هم چون مائده آسمانی ۱۴۹
- فرود اسب سواری از آسمان ۱۵۲
- عبرتی برای خطا پنداران ۱۵۳
- راهب، در مسیر رستگاری ۱۵۴
- سزای دشمنی با مهر ولایت ۱۵۷
- بازگشت شگفتِ آفتاب ۱۶۰
- بازماندگان از هدایت و بیعت با سوسمار ۱۶۳
- رازگشایی از چهره نهروانیان ۱۶۶
- مهرورزی یار صمیمی ۱۷۱
- میثم تمار در بالای دار ۱۷۳
- طغیان رودخانه فرات ۱۷۵
- فریاد گواهی رود فرات ۱۷۷

- ۱۷۸ رود فرات و جوشش دوازده چشمه سترگ
- ۱۸۰ ازدهای ترسناک؛ پاسخ گستاخی
- ۱۸۳ پاک کردن غبار از چهره
- ۱۸۳ شکوایه از دست امت

بخش دوم

معجزه‌ها و شگفتی‌های بیانگر امامت و خلافت / ۱۸۷

- ۱۸۹ دلیل‌های روشن
- ۱۹۱ هدیه آسمانی
- ۱۹۳ جایگاه ویژه امام معصوم
- ۱۹۴ سخنانی شگفت و رفتاری شگفت‌انگیز تر
- ۱۹۶ نبرد صفین و تقاضای زاد و توشه از خدا
- ۱۹۸ یتیم نوازی و شفای نابینا
- ۲۰۰ گفت‌وگو با آفتاب
- ۲۰۱ در محضر آموزگار شهر دانش نبوی
- ۲۰۴ رازگشایی از نام مادری
- ۲۰۵ دم مسیحایی و زنده کردن مرده
- ۲۱۰ داناترین مردم
- ۲۱۱ آخرین جانشین از نسل نور
- ۲۱۴ بدنی شگفت‌انگیز
- ۲۱۶ با راهب صومعه
- ۲۱۹ اُسقف بزرگ در مدینه منوره

۲۲۵	پذیرای همه موجودات.....
۲۳۰	انجام وعده پیامبر.....
۲۳۲	هدیه الهی.....
۲۳۴	سخن با پرندگان.....
۲۳۵	بهبودی دست بریده شده.....
۲۳۸	در مراسم خاکسپاری سلمان فارسی.....
۲۳۹	رمزگشایی از سرنوشت زندگی.....
۲۴۷	فرجام دشمنی.....
۲۴۹	فرمان‌پذیری دردها.....
۲۵۰	با این توان بی نظیر؟!.....
۲۵۲	دوستانی از چین.....

فهرست‌ها / ۲۵۵

۲۵۷	آیه‌ها.....
۲۶۱	روایت‌ها.....
۲۸۳	سروده‌ها.....
۲۸۵	کتابنامه.....

سرآغاز

واژهٔ معجزه از ماده «عجز»، نقطهٔ مقابل قدرت و توانایی است. معجزه؛ عاجز کننده، کار خارق العاده‌ای که از نیروی بشری فراتر است و پیامبران الهی و پیشوایان معصوم علیهم‌السلام برای اثبات درستی ادعای رسالت و امامت خویش به اراده و خواست خدای توانمند، آن را انجام می‌دهند.

بدیهی است که انجام چنان کار خارق العاده‌ای از توانِ نوع بشر؛ حتی نابغه‌های هر زمان نیز بیرون است.

معجزه در قرآن

واژهٔ معجزه، در منابع غنی آیین اسلام، فراوان به کار رفته است. در قرآن کریم از این واژه به «آیت؛ نشانه و علامت» و «بینه؛ بیان‌گر روشن» تعبیر شده است. ولی در روایات و سخنان پیشوایان معصوم علیهم‌السلام با همان واژه معجزه به کار رفته است.

بنابر بیان قرآن کریم و روایات، مردم در هر عصر و دورانی حق دارند از پیامبران الهی و پیشوایان معصوم علیهم‌السلام معجزه درخواست کنند و پیام‌آوران و پیشوایان واقعی را از ادعاگرانِ فرصت طلبِ عوام فریب بازشناسند.

به سخن قرآن کریم، مردم حقیقت‌جو در هر عصری از پیامبرِ زمانِ خود می‌خواستند که برای رسالت خویش آیت و معجزه‌ای الهی را نشان دهد تا با اطمینان قلبی گفته‌های او را باور کنند و به آیین او ایمان بیاورند. از این رو حواریان برای اطمینان قلبی به پیامبر اولو العزم الهی حضرت عیسیٰ ﷺ گفتند:

﴿هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ...﴾^(۱)

آیا پروردگارِ تو می‌تواند برای ما از آسمان مائده‌ای فرو فرستد...؟

جالب است که خدای سبحان در پذیرش حق و ایمان به آن، چنان بستر آزادی را فراهم می‌کند که برخی از مردم، معجزه الهی را شرطی برای پذیرش رسالت پیامبر و ایمان به او قرار می‌دادند و از پیامبر خود چنین می‌خواستند و می‌گفتند:

﴿... لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا﴾^(۲)

... تا برای ما از زمین چشمه‌ای روان نسازی، هرگز به تو ایمان نمی‌آوریم.

معجزه در روایات

البته مفسران و مترجمان حقیقی قرآن کریم؛ همان پیشوایان معصوم علیهم‌السلام، نکاتِ جالب و راهگشایی را در این زمینه ارائه کرده‌اند. بنابر گزارشی ابوبصیر می‌گوید:

۱. سوره مائده آیه ۱۱۲.

۲. سوره اسراء آیه ۹۰.

روزی به ششمین جانشین پیامبر مهر و رحمت، امام صادق علیه السلام گفتیم: به چه دلیل خدای عزیز و جلیل به پیامبران و رسولان خود و شما پیشوایان، معجزه داده است؟

امام صادق علیه السلام در پاسخ من فرمود:

لَيَكُونَنَّ دَلِيلًا عَلَى صِدْقِ مَنْ أَتَى بِهِ؛

برای آنکه دلیلی بر صدق و راستی آورنده معجزه باشد.

آن‌گاه امام صادق علیه السلام در تعریفی جامع از معجزه چنین فرمود:

وَالْمُعْجَزَةُ عَلَامَةٌ لِلَّهِ لَا يُعْطِيهَا إِلَّا أَنْبِيَاءُهُ وَرُسُلُهُ وَحُجَجُهُ لِيُعْرِفَ بِهِ صِدْقُ الصَّادِقِ مِنْ كَذِبِ الْكَاذِبِ؛^(۱)

معجزه، علامت و نشانه‌ای از خداست که آن را فقط به پیامبران، رسولان و حجت‌های خود، عطا می‌فرماید تا به وسیله آن، درستی گفتار راستگو، از دروغ‌دروغگو شناخته شود.

بنابراین، اعجاز و معجزه یک عملیات دو سویه است:

۱. از سویی برهانی درخشان، دلیلی بران و نشانه راستی آزمایی است که ویژه خدای تواناست که آن را به هنگام درخواست مردم از پیامبر و امام، آشکار می‌سازد؛ برای آنکه صدق و راستی پیامبر و ولی خود را به مردم نشان دهد.
۲. از سوی دیگر، مردم نیز در راستای اطمینان قلبی و طیفه دارند برای شناخت پیامبر و امام؛ از شخصی که ادّعای پیامبری و امامت دارد، معجزه بخواهند تا راستی آزمایی شود و آن‌گاه از او پیروی کنند.

معجزه و شرایط آن

نگارنده دایرة المعارف ارزشمند الخرائج والجرائح در تعریف معجزه، چنین

می نگارد:

«معجزه» از نظر لغوی چیزی است که دیگری را از انجام آن، عاجز و ناتوان

کند.... در شرع مقدّس، معجزه به هر رخدادی می گویند که از کار، فرمان و

اراده خدای متعال پدید آید که در زمان تکلیف انسان ها، نه تنها طبق

کارهای عادی مردم نیست؛ بلکه طبق دعوت و فراخوان پیامبر یا پیشوای

معصومی است که آن را به مردم ارائه می نماید.

بدیهی است که راه شناخت درستی پیامبر و وصی او فقط با معجزه خود او و

یا با گزارش پیامبری که پیامبری او با معجزه ثابت شده، امکان پذیر است.

این اندیشمند فرهیخته در ادامه این بحث به شرایط اعجاز می پردازد و

چنین می نویسد:

معجزه با چند شرط قابل پذیرش است:

۱. بایستی در شرایط عادی؛ هم پیامبر و جانشین او و هم، دیگر هموعان

آنها از انجام مثل آن کار، ناتوان باشند؛ چراکه اگر فقط یک نفر دیگر بتواند آن

کار را انجام دهد، چنین کاری بیانگر صدق و راستی پیامبر و جانشین او

نخواهد بود.

۲. معجزه باید کار خدای متعال و یا به فرمان و اراده او باشد؛ زیرا به واقع،

خدای سبحان با معجزه، پیامبری پیامبرش را تصدیق می کند. از این رو معجزه

بایستی از جانب او به گونه ای باشد که صدق و راستی پیامبر یا وصی پیامبر با آن

روشن گردد.

۳. معجزه بایستی چیزی خلاف امور عادی باشد؛ چراکه اگر کسی امر عادی - همچون طلوع خورشید از شرق - را اعجاز خود بداند، بیانگر پیامبری و امامت او نخواهد بود.

۴. معجزه بایستی یا در پی ادّعا و فراخوان، رخ دهد و یا این که فردی ادّعا کند، آن گاه معجزه‌ای را نشان دهد.

بنابراین، اگر کسی ادّعای پیامبری کند و آن گاه معجزه‌ای را نشان دهد، سپس ادّعای او در میان مردم گسترش یابد، دوباره بدون این که ادّعای خود را تجدید کند، معجزه‌ای دیگر بیاورد، اگر ادّعای خود را تجدید نکند، روشن نمی شود که این معجزه به آن ادّعا ربط دارد. در نتیجه سبب تصدیق او در ادّعایش نمی شود.

۵. معجزه بایستی در زمان تکلیف انسان‌ها باشد، نه آن گاه که تکلیف از انسان‌ها برداشته شود؛ چراکه در نزدیکی‌های رستاخیز بزرگ، خدای متعال امور عادی و اسباب را از کار می اندازد و در چنین شرایطی اعجاز، بیانگر صدق و راستی ادّعا کننده آن، نخواهد بود.^(۱)

نمونه‌ای از اعجاز علوی علیه السلام در عصر نبوی صلی الله علیه و آله

قرآن کریم نیز در چنین بستری به برخی از معجزه‌های پیامبران الهی اشاره می کند. البته معجزه‌های پیامبر رحمت، آخرین سفیر الهی حضرت محمد صلی الله علیه و آله درخشش ویژه‌ای در قرآن کریم دارد.

۱. رک: الخرائج والجرائح: ۳ / ۹۷۴ و ۹۷۵.